

نمره:
امضای دبیر:

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران
مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ شمیری
دبیرستان فیروزی دولتی دوره دوم دانشجو
سال تحصیلی ۴۰۲-۴۰۱ * امتحانات نوبت اول

سؤال و پاسخ

نام درس: علوم و فنون نام دبیر: طباطبائی تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ / ۱۴۰۱ کلاس: یازدهم انسانی زمان: ۶۰ دقیقه صفحه: ۱ از ۲

بارم ردیف سوالات

الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)
۱- جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید
الف) جامی کتاب بهارستان را به تقلید از اللبیسی بیهقی نوشت
ب) نخستین و مهم ترین اثر در علم عروض و قافیه و نقد شعر کتاب المعجم بیه عبار البار الهم است
پ) مثنوی عشاق نامه از شاعر نام آور قرن هفتم بیهقی بهرابی است
ت) ملاحسین واعظ کاشفی، کلیله و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را ابزار بیهقی نامید
۲- هریک از شاعران زیر را در جای درست خود در جدول ستون ب قرار دهید. (یک مورد اضافی است)
(ابن یمن - سعدی - عبید زاکانی - امیر علی شیر نوایی - حافظ)

ب	الف
ابن یمن امری شیرازی حافظ عبید زاکانی	الف) شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه که قدرت شاعری او در قطعات اخلاقی بود ب) در قرن نهم دولت شاه سمرقندی، تذکره آشکده را به تشویق ایشان نوشت پ) لحن سخن او گزنده، طنز آمیز و سرشار از خیرخواهی بود ت) در منظومه موش و گربه ناهنجاری اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است

۴ نمره

۳- کدام گزینه از آثار حمله مغول نیست
الف) تباهی و ویرانی فرهنگ و اخلاق
ب) نا امید شدن و سرخوردگی شاعران و نویسندگان
۴- باور ستایش خرد که در سبک خراسانی رواج داشت؛ جای خود را در سبک عراقی به چه باوری داد؟
.....
۵- نثر قرن هفتم بیشتر به چه جریان‌هایی گرایش پیدا کرد؟
.....
۶- چرا در عصر مغول و تیمور تاریخ نویسی رواج پیدا کرد؟
.....

۶ نمره

۲
ب) موسیقی شعر (۶ نمره)
۷- پایه های آوایی کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
الف) کبوتر (ب) کجایی (پ) دریا دلان (ت) خدایا
۸- نام وزن خوشه های هجایی زیر را بنویسید
الف) U U - -
ب) - - U - -
.....

۹- برای هریک از واژه های زیر نام وزن مناسب و خوشه هجایی آن را مشخص کنید

واژه	نام وزن	خوشه هجایی
الف) عمق زمین	- U U -	مفتعلن
ب) بی وفایی	- - U -	مفاعلاتی

۱۰- با خوانش درست شعر مرز پایه های آوایی شعر زیر را کامل کنید

دلَم را داغ عشقی بر جبین نه / زبانم را بیانی آتشین ده

د	ل	م	ر	ا	د	ا	ع	ش	س	ق	ی	ب	ر	ج	ب	ن	ن	
ز	ب	ا	ن	م	ر	ا	س	ی	ا	ب	ی	س	ی	ت	س	ن	د	د

۱۱- بیت زیر را مناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید سپس خوشه هجایی و وزن واژه هریک را در خانه های

خود قرار دهید

چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان

پایه های آوایی	ج غم دی ما	ز ام ست را	ک با رد هس	ت بُد تی بان
	ج با کر بر	ج بحر آن را	ک با شد نوح	کس تی بان
خوشه هجایی	- - - U	- - - U	- - - U	- - - U
وزن واژه	مفاعلاتی	مفاعلاتی	مفاعلاتی	مفاعلاتی

پ) زیبا شناسی (۶ نمره)

۱۲ - جملات زیر را با استفاده از معلومات خود کامل کنید .

تشبیه فشرده یعنی
وجه شبه همیشه در
پر رنگ تر و آشکارا تر است .

۱۳- در ابیات زیر تشبیه فشرده و گسترده را بیابید و پایه های آن را مشخص کنید

بلم آرام چون قویی سبکبار ^{گسترده} / بلم ^{گسترده} سبکبار ^{باز} / آرام ^{باز} سبکبار ^{باز}

آتش خشم اول در خداوند خشم افتد ؛ پس آنگه زبانه به خصم رسد یا نرسد

۱۴- در عبارت زیر مجاز و قرینه را مشخص کنید

دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید / کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را

۱۵- معنای حقیقی و مجازی را در هریک از واژه های مشخص شده زیر بنویسید

الف) به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد کوه می سفت

ب) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گذارا

۱۶- جمله ی «باران بارید» را به صورت یک جمله ادبی بنویسید

۱۷- تشبیه فشرده مصراع بیت زیر را پیدا کرده و آن را به تشبیه گسترده تبدیل کنید

گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد / اول بلا به مرغ بلند آشیان رسد از آسمان بر سران بارند

ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۸- در ابیات « آتش است آب دیده مُظلوم / چون روان گشت خشک و ترسوزد
تو چو شمعی از او هراسان باش / که اول ، آتش زشمع سرسوزد

الف) دو ویژگی فکری حاکم بر شعر بالا چیست ؟

.....
عجم گریه ای - اعتقاد به یقین بر قدر

ب) دو ویژگی ادبی در اشعار بالا بیابید

.....
تالیس شعر تصنیف است - تکرار و تکریم ادبی و بیابید و در بیخ

۱۹- متن زیر را از نظر زیبا شناسی در آرایه های خواسته شده بررسی کنید

(فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بهرورد)

تشبیه
.....
سجع
.....

استعاره
.....
جناس
.....

مژگی بار صبا